

Shine

JACARAU DA K.

Shine

Read and Shine

จว.ระพี
อริสรา

Jacaranda K.

เขียน

“เพราะมีหนังสือนี้ละ โลกของระพีจึงได้ไม่โหดร้ายจนเกินไป”

- Jacaranda K.

การอ่านดีจว.ระพีอริสรา

จวบรรพชีแสดง

Shine

ในเครือบริษัทอมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th

www.amarinbooks.com   @amarinbooks   Shine Publishing

สื่อดิจิทัลนี้ให้บริการดาวน์โหลดสำหรับบริการตามเงื่อนไขที่กำหนดเท่านั้น

การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ไม่มีวิธีใดๆ นอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนด

ถือเป็นความผิดอาญาตาม พรบ.ลิขสิทธิ์และ พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 978-616-18-8620-2

เผยแพร่ครั้งแรก ธันวาคม 2568

เจ้าของ ผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ศิริ บุญพิทักษ์เกศ • กรรมการผู้จัดการ อุษณีย์ วิฑิตกพันธ์

รองกรรมการผู้จัดการ ศศกร วิไลนาสุทธีวงศ์ • ที่ปรึกษา องอาจ จิระธร

บรรณาธิการบริหาร พิมพ์ชนก ศิริวรรณนาวิ • บรรณาธิการ ทศ ปริญาคนิต, สุทัตตา อรุณวงศ์สกุล

ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมรลักษณ์ เขียวกลิ่น • ศิลปกรรมปก สิริวิธนา นวลนุ่ม

ออกแบบรูปเล่ม กันติศา เพชรพรหมรักษ์ • คอมพิวเตอร์ รัชฎากร ศรพรหมฉาย

พิสูจน์อักษร ณปภัช, รจนา เทียนแดง

คำนำสำนักพิมพ์

ถึง ผู้อ่านทุกคน

เคยประสบไหม ความรู้สึกที่ไม่ว่าเราจะเจอใครอีกสักกี่คน
เราก็คงเหงาเช่นเดิม เพียงเพราะปราศจากเธอ

จวระพีอัสดง คือนวนิยายสุดละเอียดซึ่งบอกเล่าความรัก
และความขัดแย้งในโลก ครอบครัว และตัวตน ผ่านชีวิตของ
ระพี ดิเรกโยธิน ตัวละครผู้ถือกำเนิดในสถานะที่ก้ำกึ่งจนอึดอัด
ภายใต้สังคมที่ตีกรอบ ภายในประเทศที่แบ่งแยก

แต่ชีวิตของระพีก็ไม่ได้แตกต่างจากชีวิตเราทุกคนไปมากนัก
หอรก ระพีเติบโตผ่านน้ำตา (ใครบ้างจะไม่เสียน้ำตาระหว่างเติบโต)
พานพบมิตรภาพ (ซึ่งเราที่โตแล้วคงรู้ว่ามิใช่พานพบย่อมมีลาจาก)
และลิ้มรสรักครั้งแรก (รักครั้งแรกเดียวเพียงชั่วขณะที่ก่อเค้าโครงให้รัก
มากมายไปชั่วชีวิต)

ระพีก็เป็นมนุษย์เหมือนกันกับเรา เช่นเดียวกับทุกตัวละครในหนังสือเล่มนี้ นรินทร์มีความตั้งมั่นอันลุ่มลึก ไพลินมีปมฝังลึกที่ยากหยั่งถึง ส่วนบุษย์มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมกันประสบสิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่าชีวิต

และเช่นเดียวกัน พวกเขาต้องก้าวเดินภายใต้กรอบที่บังคับทิศทางชีวิตเราอย่างไม่ไยดี มันเป็นมือล่องหนที่คอยชักใยสังคมด้วยความเชื่อที่ไร้ความหมาย คอยพร่ำซ้ำนัวสั่งว่าสิ่งนี้ผิดสิ่งนี้ถูก ควรทำสิ่งนั้นไม่ควรทำสิ่งนี้ มันแทบจะฉีกทุกเยื่อใยที่ทุกคนมีให้เจ็บแปลบเสียจนน้ำตาหมดตัว ทั้งให้เราอยู่กับความผิดหวัง คมขังเรากับความเหงาที่ไม่มีวันดับสูญ

เมื่ออ่านผลงานชิ้นนี้ เราจะพบว่าความรักคือเรื่องของปัจเจก แต่เราก็จะพบว่าความรักนั้นเกี่ยวพันแนบแน่นกับสังคมอย่างที่สุด สังคมตัดสินความรักด้วยอคติได้ทุกเมื่อเชียววัน และบ่อยครั้งไป ที่ความรักของคนหลายคนถูกทำลายเพราะคำพิพากษาของสังคม

ถ้าเป็นเช่นนั้น เราจะต่อกรกับโชครวนล่องหนอย่างไรดีล่ะ
เราจะดิ้นรนสุดตัวเพื่อปลดแอก เราจะประนีประนอมเพื่อให้แพ้ศึก
แต่ก็ยังชนะสงครามอย่างนั้นหรือ

เราควรทำเช่นไรให้เมื่อสิ้นสุดวันหนึ่ง - เมื่อระพีอัสดง -
เราจะล้มลุกผ่านพันอุปสรรคชีวิตและความรักที่ประดังประเดเข้ามา
และยังคงพร้อมเจิดฉายสำหรับวันพรุ่งนี้

จวระพีอัสดง จะบอกเรื่องราวเหล่านั้น...และมากกว่านั้น

ด้วยรักและห่วงใย
ขอให้ทุกคนมีชีวิตรักและรักที่เจิดฉาย
Shine

เนื้อหาต่อไปนี้มีกล่าวถึงการทำร้ายร่างกาย

ความบาดเจ็บทางกาย

การตายของตัวละคร การฆ่าตัวตาย สงคราม

รวมไปถึงการข่มขืนและการใคร่เด็ก

ทั้งนี้ถูกนำเสนอในแง่อาชญากรรม

มิใช่การเขียนเพื่อสร้างความชอบธรรม

และไม่มีการบรรยายภาพอย่างละเอียด

ตัวละครทุกตัวไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริง

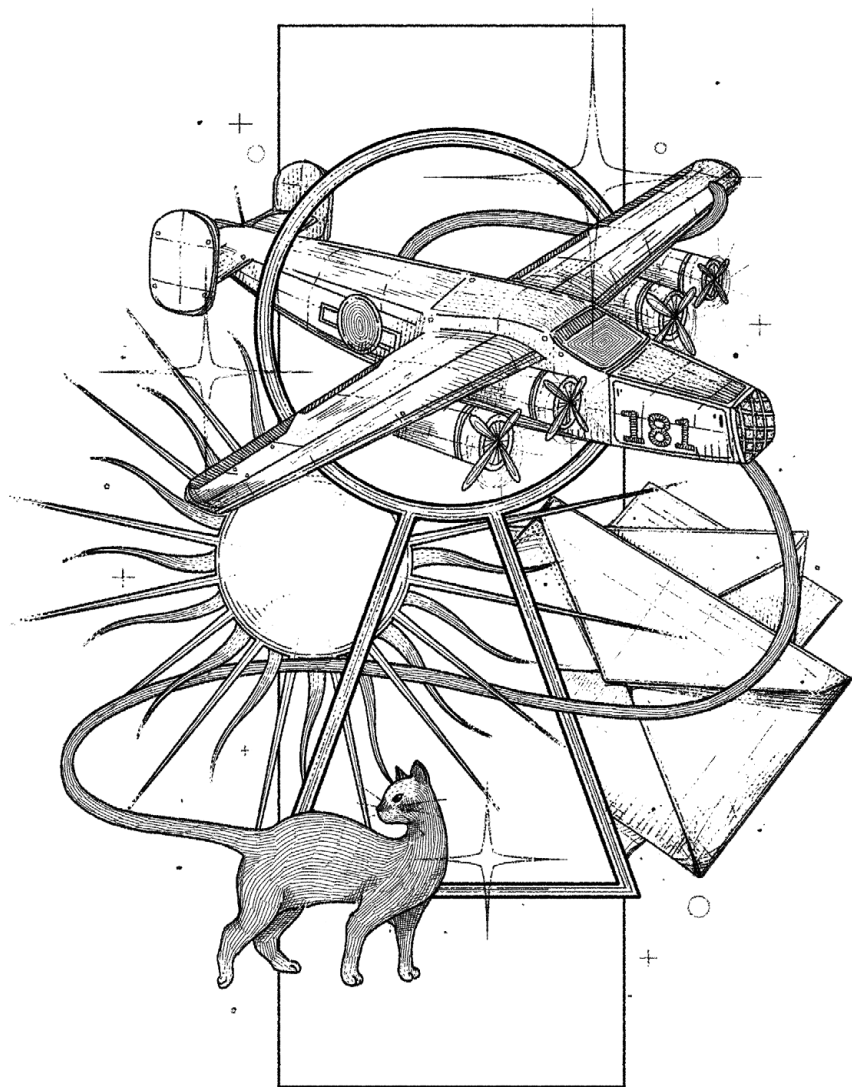
หากมีการกล่าวถึงบุคคลที่มีอยู่ในประวัติศาสตร์

จะมีการชี้แจงแยกในส่วนเชิงอรรถ

อีกทั้งยังมีเนื้อหาที่ไม่ตรงกับบันทึกประวัติศาสตร์

ทั้งนี้ได้บิดเบือนบางส่วนเพื่อประโยชน์ของเส้นเรื่อง

ขออย่ายึดข้อมูลต่อไปนี้เป็นปรมัตถ์

1

บรรพตศกดิ์กับติเรกโยธิน

โลกนี้ กว้างใหญ่เท่าใดเป็นเรื่องที่ยากจะตอบ ต่อให้เรียนหนังสือจนรู้ความแล้วว่า โลกเรามีกี่ชาติ กี่ทวีป เขตแดนสยาลิ้นสุดที่ได้ อาณานิคมกว้างถึงไหน ระพีก็เดาถึงความกว้างใหญ่ของมันไม่ได้อยู่ดี เพราะโลกทั้งใบของระพีมีความกว้างแค่สุดขอบรั้วบ้านติเรกโยธิน

โลกของระพีมีสมาชิกอยู่นานาผาคั่ง มีหน้าซำยังดูจะมั่งคั่งเกือบที่สุดในพระนคร เขตแดนก็กว้างขวาง กระนั้นกลับขยับตัวลำบาก เพราะนอกจากจะเป็นโลกที่มีพร้อมในทุกสิ่งที่มนุษย์แสวงหาแล้ว ในเขตแดนนี้ก็ยังมีบรรพตศกดิ์ ทุกชีวิตในบ้านจำเป็นต้องดิ้นรนหาตำแหน่งของตัวเอง และวางตัวให้สมกับฐานะที่ได้มา

ทุกเช้าของระพีเริ่มต้นที่ห้องนอนขนาดกลาง เสียงฝีเท้าตึงตังกระทบพื้นไม้จากด้านนอกจะเรียกให้เขาตื่น บางวันอาจมีเสียงพวkb่าวตะโกนกันด่ากันดังลอดเข้ามาในห้อง ทั้งนี้เพื่อความก็ได้ไร้อารยะอะไร คนเหล่านั้นเพียงแต่รีบร้อนและจริงจังเป็นพิเศษในการตระเตรียมเช้าที่ราบรื่นให้กับเจ้านายทุกคนในบ้าน ระพีจึงไม่เฝ้าติดตามเพราะทุกคนทำตามหน้าที่ รำคาญใจเพียงอย่างเดียวคือ เหตุใดเขาต้องได้ห้องนอนที่ตั้งอยู่กลางบ้าน

ประตูห้องของเขาเป็นแผ่นไม้ขนาดใหญ่ กินพื้นที่ด้านกว้างของห้องนอนไปเกือบจะทั้งหมด มันหลอกตาผู้พบเห็นว่าภายในห้อง

คงจะกว้างใหญ่ โอ้อ่า ประตูไม้ตั้งประจันหน้ากับบันไดใหญ่กลางตึก ฟังดูเป็นทำเลทอง แต่ความจริงนั้นกลับกัน เพราะนี่ไม่ใช่ตำแหน่งที่จะนอนหลับได้อย่างสบายใจ ยามเข้านระพีจะตื่นด้วยเสียงฝีเท้าบริวาร เขาทราบทุกครั้งที่มีคนผ่านไปผ่านมาหน้าห้องและเมื่อใดมีคนโดดทำน้ำหลังตึก พอยามตึกก็จะสะดุ้งเวลามีใครเดินผ่านหน้าห้องเพื่อไปเข้าห้องน้ำ นี่เป็นตำแหน่งห้องนอนที่สร้างความรำคาญใจให้ผู้อยู่อาศัยที่สุดในตัวบ้าน เจ้าของห้องจึงหลับอย่างไม่เต็มอิม ตื่นอย่างไม่เต็มใจ ชอบอ่านหนังสืออย่างไรก็ไม่เคยอ่านได้อย่างมีสมาธิ และผวาทุกครั้ง ที่คิดว่าคงจะโดนฆ่าเป็นคนแรกหากมีโจรบุกเข้ามา

นี่ละ สิ่งแรกที่บอกชัดถึงสถานะในบ้านของเขา ระพีเป็นคนเดียวที่ได้อ่านหนังสือในห้องนอนในตำแหน่งที่เหมาะสมที่ควร

ในบรรดาสมาชิกที่เป็นเจ้านายทุกคน ระพีตื่นเช้าที่สุด เขาจะไปอาบน้ำล้างผ้าก่อนจะกลับมาที่ห้องเพื่อนั่งอ่านหนังสือรอเวลาอาหารเข้า แล้วเสร็จเมื่อไรจึงออกไปเรียนหนังสือ นี่เป็นวิธีทำตัวให้สมฐานะของเขา เพราะลูกพระยาจะไม่ร้องแรกแหกกระเชอ ต่อให้เสียงภายนอกน่าหงุดหงิดรำคาญใจอย่างไร ระพีจะเป็นฝ่ายทำตัวให้เคยชิน เด็กหนุ่มเชื่อเหลือเกินว่าหากแน่วแน่มากพอ เขาคงจะตัดขาดจากความวุ่นวายในบ้านได้

“ระพีตื่นเช้าเสียจริง พี่นะ ปลุกยายฉนีอยู่นานสองนานกว่าแม่เจ้าประคุณจะลุก”

วรรณ - พี่สาวคนรอง - เอ่ยกับเขาด้วยเสียงขบขันขณะที่กำลังร่วมโต๊ะอาหารเช้าด้วยกัน

“ระพีอย่าไปฟังพี่ฉนีให้มาก” เสียงเล็กแหลมอีกเสียงเอ่ยขัด

“ตัวนั้นละดูหนังสือจนตึกดิน พีรีก็ไฟแยงตา นอนหลับก็ไม่อึม ถ้าวอยากให้ฉีตั้นเข้า ตัวก็เลิกเปิดไฟตอนค่ำซี ระเบียบด้วยใหม่”

พรณี - พี่สาวที่เป็นน้องสาวฝาแฝดของวรรณาก็ที่ -
ว่ายาวเหยียด แต่ปากกระจับยังประดับรอยยิ้ม ระเบียบไม่ได้ตอบ
อะไรกลับ หัวเราะเสียงเบาขึ้นให้ตามมารยาท

“ตัวอ้าไปเรื่อย อย่างไรก็ตามเราก็ลงตึกกันมาช้าเพราะตัวตื่นสาย
ถ้าระเบียบเข้าเรียนไม่ทันจะทำอะไร”

“แล้วกัน ไม่ได้สายเพราะฉีอย่างเดียวเสียหน่อย ถ้าระเบียบ
เข้าเรียนสายก็เพราะพี่ฉีนั้นละชวนทะเลาะ แทนที่จะได้รับข้าวกัน
ให้เสร็จไวๆ”

ฝาแฝดยังคงผลัดกันตำหนิอีกฝ่ายด้วยสีหน้าจริงจัง ก็โกรธเคือง
กันจริงเสียเมื่อไร ดูแล้วคงหาเรื่องโต้กันเพื่อให้ระเบียบได้มีส่วนร่วม
บทสนทนาเสียมากกว่า

“ไม่เป็นไรหรอกครับพี่ฉี พี่ณี หากผมไปสาย พวกพี่ๆ
ก็คงสายด้วยกันทั้งหมด”

ระเบียบว่าจบ สามพี่น้องก็หัวเราะประสานกัน และเมื่อเสียงดูจะ
ดังเกินงามไปหน่อย วรรณาก็หันซ้ายหันขวาให้แน่ใจว่าไม่ได้มีผู้ใหญ่
ในบ้านอยู่ใกล้ๆ เพราะหากเป็นเช่นนั้นคงได้โดนตำหนิพร้อมกัน
ทั้งสามคน ระเบียบหันมองตามพี่สาวบ้าง เจอก็แต่บ่าวที่ชื่อนางคำ
หล่อนยิ้มบางพร้อมค้อมหัวให้จากมุมห้อง วรรณาก็ค้อมหัวกลับ
เป็นการส่งสัญญาณให้เป็นการความลับระหว่างกัน

“อ้าว ตัวรับเสร็จหรือยังล่ะพี่ฉี รีบออกกันดีกว่า เกิดคุณแม่
มาเห็นเราครึกครื้นกันแบบนี้ มีหวังระเบียบได้โดนแยกรไปอีกคัน”

พรรณีว่าพลางตีแขนพี่สาวฝาแฝดเบาๆ ด้วยปลายนิ้วเป็นเชิงหยอกเอ็น ฝ้ายวรรณก็แก้งพืดพืดอยู่หน่อย ก่อนจะบรรจุใช้ช้อนกวาดเศษอาหารเหลือให้กองรวมกันเป็นระเบียบ รวบซ้อนส้อมเข้าด้วยกัน ยกแก้วน้ำขึ้นจรดดื่ม ตามด้วยเช็ดมุมปากกับผ้าที่วางอยู่ข้างจาน กิริยาทั้งหมดนี้เป็นขั้นเป็นตอน กระนั้นวรรณก็ขยับได้คล่องและงดงามราวกับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการหายใจ พรรณีเองก็ทำอย่างเดียวกันไปแล้วก่อนหน้านี้

ระพีมองท่าทางเหล่านั้นแล้วสะดุดอยู่หน่อย พี่สาวสองคนนี้เป็นลูกจากต่างแม่ ถูกเลี้ยงมาจากเขาอย่างสิ้นเชิง ไม่ใช่แค่นี้มาคนละอย่าง ฝาแฝดยังโดนสั่งอยู่เนืองๆ ว่าอย่าสนิทกับน้องชายคนเล็กจนเกินงาม โชคยังดีว่าสองคนนี้ได้ใจยกษ์ใจมารอย่างคนห้าม โอกาสใดที่เข้าหาน้องชายได้ พี่สาวทั้งคู่ก็ทำมาตลอด

สามพี่น้องย้ายตัวไปขึ้นรถ ระพีถือกระเป๋าหนังสือของตัวเอง ส่วนพี่สาวทั้งคู่มีบ่าวยกกระเป๋าเสื้อผ้าให้คนละใบ ขึ้นรถแล้ว ฝาแฝดจะนั่งเบาะหลัง ระพีนั่งด้านหน้าข้างสารถิ พอถึงโรงเรียนของพี่สาว คนขับรถจะช่วยวรรณถือกระเป๋าเสื้อผ้า ระพีจะช่วยถือกระเป๋าของพรรณี เมื่อส่งทั้งคู่เข้าโรงเรียนประจำเรียบร้อยแล้ว จึงจะถึงคราวระพีไปโรงเรียนของตัวเองบ้าง

เขานี้เป็นโอกาสพิเศษ โดยปกติแล้ววรรณกับพรรณีจะกลับเข้าโรงเรียนประจำทุกวันอาทิตย์ด้วยรถยุโรปของที่บ้าน จากนั้นตลอดทั้งสัปดาห์จะไม่มีใครเอารถออกมาใช้รับส่งใครที่โรงเรียน จะมีอีกครั้งก็เย็นวันศุกร์ที่ฝาแฝดได้กลับบ้าน ระพีจะได้ติดรถก็ตอนนั้น ถ้าไม่ใช่โอกาสนี้ก็ไม่มีแล้ว เพราะในทุกเช้าที่ต้องไป

โรงเรียน ระบุที่จะติดรถทหารคันใหญ่ของนายทหารลูกน้องพระยา
ดิเรกโยธินที่ต้องผ่านหน้าบ้านเป็นประจำก่อนไปราชการ มีคราวนี้ละ
ที่สองพี่สาวมีเหตุให้ต้องกลับโรงเรียนในเช้าวันจันทร์ จึงหาเรื่อง
ให้ระพีติดรถไปด้วยได้ ฝาแฝดอ้างกับแม่ตัวเองว่าน้องจะได้ช่วย
ขนกระเป๋าคูณหญิงโพลินถึงได้ออนุมัติ-อนุมัติเพราะไม่ได้ร่วมรถกัน
ในฐานะพี่น้อง แต่เป็นฐานะคนที่ไปช่วยสารถึงขนกระเป๋าคูณให้ลูกสาว
ของตัวเอง

ฝาแฝดหยิบยื่นไม้ตรีให้เขา กระนั้นบรรดาศักดิ์ในบ้าน
ก็ยังเป็นคนละชั้นอยู่ดี

ระพีไม่ได้ขัดแย้งกับแค่คนที่บรรดาศักดิ์ในบ้านสูงกว่าเขา
เพราะอันที่จริงแล้ว การวางตัวให้อยู่สูงกว่าคนที่ควรอยู่ชั้นต่ำกว่า
นั้นยิ่งยากขึ้นไปอีกหลายเท่า

ในบรรดาคณรู้นๆเดียวกันกับระพีที่อยู่ในขอบเขตรั้วบ้าน
ดิเรกโยธิน คนที่อายุมากที่สุดคือพี่อำพน รายนี้เป็นพี่ชายคนโต
เป็นบุตรที่เกิดจากพระยาดิเรกโยธินกับภรรยาคนที่สอง น้อยครั้ง
ที่ระพีจะได้สนทนากับอำพนตรงๆ เพราะนอกจากที่บรรดาศักดิ์
ในบ้านของอำพนจะอยู่สูงกว่าระพีมากแล้ว อายุก็ห่างกันเสียเยอะ
อำพนจึงไม่ได้สนิทสนมกับเขาเท่าไร

ถัดจากพี่อำพนมาก็เป็นพี่วรรณกับพี่พรรณี สองคนนี้เป็น
ลูกสาวก็จริง แต่เป็นลูกที่เกิดจากครรภ์ของภรรยาเอกที่เป็นลูก
ของนายทหารยศใหญ่อีกหนึ่งทอด แถมยังเคยเป็นข้าหลวงในวัง
อย่างชื่อ “วรรณ - พรรณี” นี้ก็เป็นชื่อพระราชทานจากหลวง จะลงมา
เกลือกกลั้วกับระพีอย่างไรก็ดูไม่น่าจะอยู่ในชั้นที่เท่าเทียมกันได้เลย

แล้วก็มีอีกชีวิตหนึ่งในบ้านที่ทำให้ระพีโล่งใจอยู่หน่อยว่า เขาไม่ได้มีลำดับชั้นยศที่ต่ำที่สุดในเขตรั้วนี้ รายนั้นชื่อนรินทร์ ปานวิธ เป็นลูกบ่าวที่รับใช้ในบ้านมาหลายรุ่น กระนั้นผิวพรรณ ก็ไม่ได้สมบาว นรินทร์วิ่งกลางแดดทั้งวันอย่างไร ก็ไม่คล้าเทา พวกคณงานหนุ่มๆ ผิวพรรณเป็นสีเหลืองเข้มเหมือนไม้สักทอง ลงน้ำมัน มีตากลมดำขลับที่สุกสว่างอยู่เสมอราวกับว่าไม่เคยได้เจอ เรื่องทุกข์ใจใดๆ ในชีวิต ทั้งหมดนี้ขัดหูขัดตาอะไรไปเสียหมด

ชื่อนรินทร์นั้นเป็นชื่อที่ปรากฏในเอกสารทางการ ถ้าจะเรียกชื่อ ที่ฟังเข้าหุระพิกว่านี้ นรินทร์มีอีกชื่อคือนิ่ม ซึ่งว่ากันตามตรงแล้ว แค่นี้รู้ชื่อจริง ระพีก็อยากจะหัวเราะใส่ เป็นบ่าวแท้ๆ แต่กลับมีทั้ง ชื่อจริงชื่อเล่น ในยุคสมัยนี้ มีเพียงแค่เลือดเนื้อพระเจ้าแผ่นดิน หรือคนใหญ่คนโตเท่านั้นที่จะมีชื่อจริงชื่อเล่นกันแต่กำเนิด ดูท่าแล้ว ผู้เป็นแม่คงจะผยองตัวนำดูถึงได้ให้บุตรชายมีชื่อเล่น แถมยังมีชื่อจริง ที่แปลว่าผู้เป็นใหญ่อีกต่างหาก

เดิมทีแล้วนรินทร์ไม่เคยอยู่ในสายตาของระพี เขาถือว่า อย่างไรก็คงเทียบบรรดาศักดิ์กันไม่ได้ คนหนึ่งเกิดในตระกูลพระยา ใช้นามสกุลที่ตั้งมาจากราชทินนามของเจ้าคุณพ่อ อีกคนเป็นลูกบริวาร ในบ้าน พ่อเป็นใครก็ไม่ทราบ คนที่ระพีพยายามจะเปรียบเทียบกับ ตัวเองอยู่ตลอดจึงมีแค่พี่สาวพี่ชายทั้งสามคน แต่จนแล้วจนรอด ก็ไม่เคยจะเทียบได้แม้แต่ปลายเล็บ ที่สุดก็หันมาเทียบกับนรินทร์แทน เพื่อให้ตัวเองสบายใจขึ้นว่ารอบรั้วนี้ยังมีคนที่ด้อยกว่า ทว่าความคิดนั้น ดูจะผิดถนัด เพราะในความเป็นจริงแล้ว นรินทร์ด้อยกว่าเขาอยู่ ไม่เท่าไร เปล่อๆ จะมีบรรดาศักดิ์ใกล้เคียงกันกว่าที่คาดไว้มากอีกต่างหาก

ระพียังจำได้ถึงวันแรกที่เข้าเรียนหนังสือ เจ้าคุณพ่อมาส่งขึ้นรถยนต์ทหารรุ่นน้อง ระพีพบว่านรินทร์ก็กำลังวิ่งออกจากบ้าน แม้จะสวมใส่ชุดนักเรียนที่สภาพมอซอกว่าเขา ทั้งหลวมโคร่ง ทั้งเหลืองซีด เห็นได้ชัดว่าเป็นของที่ถูกส่งต่อมา กระนั้นเอง การที่บ่าวในบ้านได้มีโอกาสเรียนหนังสืออย่างเท่าเทียมกันก็ไม่ได้ทำให้ระพีสบายใจ

ระพีเล่าเรียนในสถาบันที่เต็มไปด้วยบุตรหลานของข้าราชการ และเจ้าขุนมูลนาย ส่วนนรินทร์เรียนที่วัดใกล้บ้าน มีอยู่หลายครั้งที่เด็กสองคนออกจากบ้านพร้อมกัน คนหนึ่งเดินเท้า คนหนึ่งนั่งรถทหาร แต่ส่วนใหญ่แล้วนรินทร์จะกลับถึงบ้านก่อน เมื่อระพีกลับมาถึงก็จะไม่เห็นเด็กนั้นในชุดนักเรียนแล้ว รายนั้นจะผลัดผ้าเป็นชุดคนงาน โผล่ทางนั้นที่ทางนี้ที่ ช่วยงานผู้ใหญ่อย่างคล่องแคล่ว หรือบางครั้งก็ไปโดดน้ำอยู่ที่คลองหลังตึกใหญ่ ว่ายข้ามไปชนลูกบ่าวบ้านฝั่งตรงข้าม สาดน้ำเล่นกันเสียงดัง ระพีเห็นผ่านหน้าต่างห้องนอนของตัวเองอยู่ตลอด กระนั้นก็ได้ใส่ใจนัก เขาจะนั่งอ่านหนังสือเงียบๆ สู้เสียงโวกเหวก ระพีมองว่าเด็กพวกนั้นเล่นกันสกปรก แถมยังเปลืองเวลาที่จะควรจะเอาไปทบทวนบทเรียน

แต่จะวางตัวอย่างไรให้พ้นบรรดาคักดีชั้นเดียวกับนรินทร์นี่ละปัญหา แม้ในคราวแรกจะพยายามใจว่าอย่างไรก็คนละชั้น ทว่าในปีหนึ่งที่ผลการเรียนของระพีออก ผลว่าสอบไล่ได้เป็นลำดับที่สองของชั้นเรียน เจ้าคุณพ่อส่งคนมาตามไป ตกลงวาลต่อหน้าทุกคนในบ้าน เวลานั้นเขาภาคภูมิใจ นี่สิถึงจะสมฐานะ แต่เมื่อไปถึงก็พบว่าลูกบ่าวคนนั้นได้รางวัลที่เท่าเทียมกัน

นรินทร์สอบได้ทีหนึ่งในปีเดียวกันกับที่เขาได้ที่สอง แม้จะเรียนกันคนละสถาบัน ความเข้มข้นของการแข่งขันต่างกันคนละเรื่อง แต่การที่ได้ลำดับต่ำกว่าลูกบาวก็ทำให้ระพีชายหน้าไม่น้อย ยิ่งพอเหลือบมองแม่อีกสองคนที่นั่งอยู่ไม่ไกลก็ยิ่งระทม เวลานั้นระพีพบว่าพวกหล่อนยกยืมให้ ทว่ามันเป็นยืมคำว่าปากแฝงความสังเวชมากกว่า ยืมจริงใจด้วยความยินดี

แม้แต่ชื่อก็ไม่อยากนึกถึง บ่าวอะไรมีทั้งชื่อจริงชื่อเล่น ความหมายชื่อก็ยิ่งใหญ่ไม่สมตัว แต่อย่างไรก็คงจะเป็นชื่อที่ตั้งใจตั้งขึ้นมามากกว่าระพี - ระพีที่แม่ตั้งให้เพียงเพราะว่าเกิดตอนกลางวัน

เย็นวันหนึ่งหลังเลิกเรียน ระพีนั่งอ่านหนังสือในห้องนอน หากแต่วันนี้ไม่มีเสียงโหวกเหวกจากคลองหลังตึก มีเพียงเสียงผีเท้าหลายคู่ที่ผ่านไปผ่านมามาหน้าห้องนอนอย่างเร่งรีบ

เสียงเคาะประตูห้องดังขึ้นหลังจากนั้น ระพีจึงลุกจากโต๊ะไปดันสลักให้ประตูไม้บานใหญ่เปิดออก

“คุณระพี เจ้าคุณท่านให้มาเรียนว่าคืนนี้ต้องไปปรับข้าวกันให้พร้อมหน้าเจ้าคะ”

ผู้มาเคาะประตูเป็นบ่าว ชื่อนางวาด หล่อนคุกเข่าขณะที่คุยกับเขา ระพีเพียงพยักหน้าแล้วหันหลังปิดประตู ไม่อยากสนทนาให้มากความ กระอักกระอ่วนอยู่หน่อยที่ต้องยืนคำหวัหึงที่อายุมากพอจะเป็นยายเขาได้

วาดเกิดตั้งแต่สมัยต้นรัชกาลที่ 5 เป็นทาสในบ้านนี้มาตั้งแต่ก่อนเลิกทาส อันที่จริงบาวส่วนใหญ่ในบ้านก็เป็นลูกหลานของทาส

ที่อยู่มาก่อน กระนั้นก็ไม่เห็นจะมีใครแยกตัวออกจากบ้านนี้ไปสักคน นี่เป็นจุดที่ระพีไม่เข้าใจ เหตุใดบ่าวถึงยอมอยู่ในขอบเขตบ้านนี้ ทั้งที่ไม่มีความได้เลื่อนยศมาเท่ากับเจ้านาย ออกไปทำงานอยู่ข้างนอก ยังจะมีโอกาสได้ล้มตาอำปากกว่านี้ หรืออย่างน้อยก็จะได้มีสถานะเป็นคนทั่วไป ไม่ต้องทำงานรองมือรองเท้าคนอื่นอย่างเดิม

เด็กหนุ่มรีบหันหลังกลับเข้าห้องนอนตัวเองก่อนวาดจะได้ ยกมือไหว้ เปลี่ยนเสื้อผ้าให้ดูดีขึ้นกว่าเก่า พระยาดีเรกโยธินถึงชั้น เรียกสมาชิกทุกคนให้มาพร้อมหน้า ไม่แน่ว่าจะเรียกกรมตำรวจ วาระอะไร แต่จะให้ไปรับข่าวทั้งชุดลาลองก็กระไรอยู่ และเมื่อไปถึงที่ ก็พบว่าป็นดังคาด โต๊ะยาวในห้องอาหารปูด้วยผ้าคลุมลายลูกไม้ ละเอียด ระพีเดาว่าคุณหญิงไพลินที่นั่งถัดจากหัวโต๊ะคงจะเป็น คนถัก มีสำรับอาหารวางเรียงรายบนโต๊ะ ส่วนใหญ่เป็นของที่ไม่ได้ หารับประทานง่ายในทุกวัน

สุดปลายโต๊ะมีนายทหารแต่งชุดเต็มยศนั่งยิ้มแย้ม นั่นละ นายพลเอก พระยาดีเรกโยธิน หรือเจ้าคุณพ่อของระพี เบื้องขวาของ เจ้าคุณพ่อเป็นเมียเอก หรือคุณหญิงไพลิน มารดาของพี่วรรณ และพี่พรรณ เบื้องซ้ายเป็นนายทหารอีกคน ชุดเต็มยศเช่นกัน แต่ดูไม่น่าเกรงขามเท่าเจ้าคุณพ่อ และสี่เสื่อกี้อยู่กันอยู่หน้า คนนี้คือพี่อำพน เป็นบุตรชายคนโตของบ้าน ถัดจากพี่อำพนคือ นางกิมเล้ง มีศักดิ์เป็นมารดาของเจ้าตัวและภรรยาของ พระยาดีเรกโยธิน ส่วนที่นั่งอีกสองที่ข้างคุณหญิงไพลิน เดิมที จะเป็นที่ของลูกสาวหล่อน แต่คราวนี้ทั้งคู่เข้าโรงเรียนประจำ ไปก่อนแล้ว มันจึงถูกจัดเหลือแค่จานเดียว ไม่ต้องเดาก็ทราบ

มือค่านี้อะพีจะต้องนั่งข้างคุณหญิงไพลิน

“มาแล้ว พ่ออะพี...มานี่ซี มานั่งข้าง ๆ คุณหญิงแม่” บิดาเอ่ยทัก ใบหน้าสุกสว่างขึ้นเมื่ออะพีก้าวเข้ามาในห้องอาหาร “เหลือกันน้อยหน่อยนะวันนี้ พี่สาวเจ้าเข้าโรงเรียนไปทั้งคู่”

อะพีค้อมตัว ยกมือไหว้ผู้ใหญ่ทุกคนในห้องแบบที่คิดว่างามที่สุด ว่ากันตามตรง แค่นี้ก็เป็นงานยากแล้ว ในเมื่อเขาไม่ได้ถูกสอนมารยาทมาอย่างลูกคนอื่น อาศัยลักจำเอาจากกิริยาพี่สาวฝาแฝดนั้นละ

“แล้วแม่คุณอะพีเล่า” นางกิมเล้งทักเขาหลังจากที่ทรุดตัวลงนั่งฝั่งตรงข้าม คำถามนั้นทำเอาอะพีงออยู่หน่อย ด้วยไม่รู้ว่าจะอีกฝ่ายถามจากใจจริงหรือมีเจตนาอื่นแฝง แต่ก็ดันมีเสียงแปร่ง ๆ เอ่ยซัดขึ้นมาก่อน

“มีบ่าวไปตามแล้วครับ แต่คุณท่านว่ารับกระไรไม่ลง”

นรินทร์นั่นเอง ยืนอยู่ตรงมุมห้อง พูดยกกระตือรือร้นดวงตากลมหดซ้ำก็ดูใสซื่อไม่มีพิษภัย อะพีกลัวเหลือเกินว่าแม่งูที่อยู่ในห้องนี้ถึงสองตัวจะกลืนเด็กนั้นเข้าไปทั้งเป็น

“แม่กิมเล้งเขาถามคุณอะพี นิมเป็นเด็กก็อย่าพูดแทรก รอให้เขาถามก่อน เราถึงจะตอบได้”

คุณหญิงไพลินตอบเสียงนุ่ม ว่าไปก็ยิ้มไป ปากเคลือบสีแดงเหมือนเลือด ขยับเชื่องช้า แต่คำพูดทำเอาอะพีขนลุก

คุณหญิงไม่ได้ปรามนรินทร์อย่างที่ผู้ใหญ่สอนเด็ก คำพูดพวกนั้นจะย่ำบรรดาคำดีกว่านรินทร์เป็นบ่าวต่างหาก จะแทรกเจ้านายไม่ได้

เขาไม่กล้าหันไปดูหน้าเด็กคนนั้น ขนาดว่าระพีเป็นเจ้านาย หากโดนคุณหญิงดักอย่างนั้นคงจะหน้าเหวอ นรินทร์ที่เป็นป่าวคงจะขวัญเสียไปแล้วกระมัง

“แล้วมีคนเอาสารไปให้แม่อินหรือยัง” พระยาดิเรกโยธินถามต่อ สีหน้ากังวลฉายชัด และเมื่อจบประโยคนั้น ระพีสังเกตเห็นคุณนายทั้งสองของบ้านส่งสายตาทากันแบบที่ดูไม่ดีเท่าไร

“มีแล้วครับ”

“ดีแล้ว”

ชายวัยกลางคนถอนใจ หันไปหาลูกชายคนโตบ้าง ตบไหล่อย่างภาคภูมิใจ แล้วหันมาจระไนให้ลูกชายคนเล็กฟัง

“วันนี้พ่อเรียกมากินเลี้ยงฉลองจุกละหูกอยู่หน่อยเพราะไฟเพ็งจะออก เมื่อบ่ายนี้เอง” นายทหารใหญ่ว่า อำพนยิ้มรับเก๋ๆ หันมาพยักหน้าให้น้องชายเหมือนกับว่าทำตัวไม่ถูกนัก “พี่เขาเพ็งจะได้เลื่อนขั้นเป็นนาวาโท ได้บรรดาศักดิ์เป็นหลวง คุณระพีจะเรียกพี่อำพนไม่ได้แล้วนะ ต่อไปต้องเรียกว่านายนาวาโท หลวงอิทธินาวิณ”

ว่าจบ เจ้าคุณก็หัวเราะเสียงก้อง ดูท่าจะภาคภูมิใจมาก ฝ่ายระพีได้แต่ยิ้มรับ ยินดีก็ส่วนยินดี แต่อีกฝั่งหนึ่งในใจก็เจ็บแปลบ ตัวเขาเองต่ำต้อยลงไปเรื่อยๆ เมื่อเทียบกับคนอื่นที่ใช้นามสกุลเดียวกัน

“คุณระพีก็ต้องเอาเยี่ยงอย่างพี่เขานะคะ เพื่อว่าจะได้ราชทินนามมาตั้งเป็นต้นสกุลได้อย่างเจ้าคุณพ่อกับคุณอำพน”

คุณหญิงไพลินเสริม ระพีไม่แน่ใจนักว่าประโยคนั้นแฝงคำจิกกัดหรือไม่ แต่ฟังอย่างไรก็ไม่สบายใจ

“พอระพีเรียนหนังสือเก่ง อย่างไรถ้าถวายตัวเข้าราชการก็คง

ได้ตำแหน่งสูงอยู่แล้ว” พระยาติเรกโยธินว่าแล้วจึงผายมือไปที่อาหารบนโต๊ะ “รับข้าวกันดีกว่า มัวแต่พูดกัน สำหรับได้เย็นหมดพอดี”

มื้ออาหารนั้นจึงเริ่มต้นขึ้น แม้ว่าจะมีแต่ของหารับประทานยาก และคงใช้ความประณีตในการปรุงมากเป็นพิเศษกว่าทุกมื้อ แต่ระพีแทบจะไม่ได้แตะอะไรบนโต๊ะ เคี้ยวแต่อาหารคำเดิมซ้ำอยู่อย่างนั้นเอง เพราะต่อให้พยายามจะถือบรรดาศักดิ์สูงกว่าว่าในบ้านอย่างไร อิกจิกก็ค้านว่า อาหารบนโต๊ะนี้เป็นของระพีจริงๆ หรือปรุงมาให้เฉพาะคนที่คู่ควรกับสกุลติเรกโยธินเท่านั้น

คืนนี้ระพีกระสับกระส่ายนอนไม่หลับ นี่เป็นหนึ่งในหลายคืนที่เขารู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนเกินของตึกใหญ่

ไม่ใช่เพียงคำพูดเหน็บแนมกับสายตาเหยียดหยามที่หึงคุณหญิงโพลินและนางกิมเล้งส่งมาเป็นระยะ เขาถือคติว่าสองรายนั้นอย่าไปถือสามาก ทั้งคู่เกลียดเขากับแม่ คงเป็นไปไม่ได้ที่จะทำดีกับเขา แต่มารยาทบนโต๊ะอาหารของอำพนที่ถูกขัดเกลามาอย่างดีจากโรงเรียนทหาร กับกิริยาและมาดผู้ดีสมชื่อลูกพระยาอย่างที่พี่สาวฝาแฝดได้รับการอบรมจากแม่ผู้เป็นข้าหลวงในวังมาตั้งแต่เล็กยังเป็นภาพที่ฉายวนเวียนซ้ำในหัวจนระพีนอนไม่หลับ ของพวกนี้เขาเทียบไม่ได้ พยายามลักจ้ออย่างไรก็ได้แต่คัดลอกเท่านั้นเอง ในเมื่อกำพิตที่แท้จริงของเขาก็คงไม่ต่างจากนรินทร์นัก

ระพีลุกจากฟูก จุดตะเกียงที่วางอยู่ข้างหัวเตียง ปลดสลักประตูไม้ เดินพ้นออกมาแล้วก็ปิดห้องให้สนิท จากนั้นจึงเดินลงบันไดที่ตั้งอยู่หน้าห้องนอนพอดี เด็กหนุ่มออกจากตึกใหญ่ เดินผ่านเรือนบัวไปอีก ลัดเลาะสวนผลไม้ไปถึงเรือนไม้หลังเล็กที่อยู่เกือบจะ

สุดริ้วบ้าน สองเท้าระแวดระวังก้าวเหยียบขึ้นบันไดไม้ลงเงาแวววาว
ไปถึงหน้าประตูแล้วจึงเคาะแผ่นไม้ ตะโกนเต็มเสียง หวังให้คุณ
หลังประตูได้ยิน

“แม่ครับ! ลูกนอนด้วยได้ไหม!”

2

ผู้บุกรุก

เช้าวันต่อมาของระพีเริ่มต้นที่เรือนไม้หลังเล็ก มันตั้งแยกออกมาไกลโซจนแทบจะเป็นคนละโลกจากตึกใหญ่ที่คนอื่นๆ ของบ้านอยู่รวมกัน แม้แต่เรือนบ่าก็ยังคงอยู่ใกล้ตึกใหญ่ยิ่งกว่าเรือนเล็กของนางอิน

ห้องนอนเรือนนี้ต่างจากห้องนอนตึกใหญ่แบบคนละชั่วตึกใหญ่สร้างอย่างฝรั่ง เห็นว่าช่างจากยุโรปเป็นผู้กำกับการสร้างเตียงในห้องนอนของระพีที่ตึกใหญ่จึงเป็นฟูกชั้นดีที่วางทับบนตั้งไม้สักขนาดกลาง มีเสาซึ่งมั่งมีมุ่มมั่ง ตั้งเชือกออกก็นอนได้ ไม่ต้องกางเองให้ลำบาก

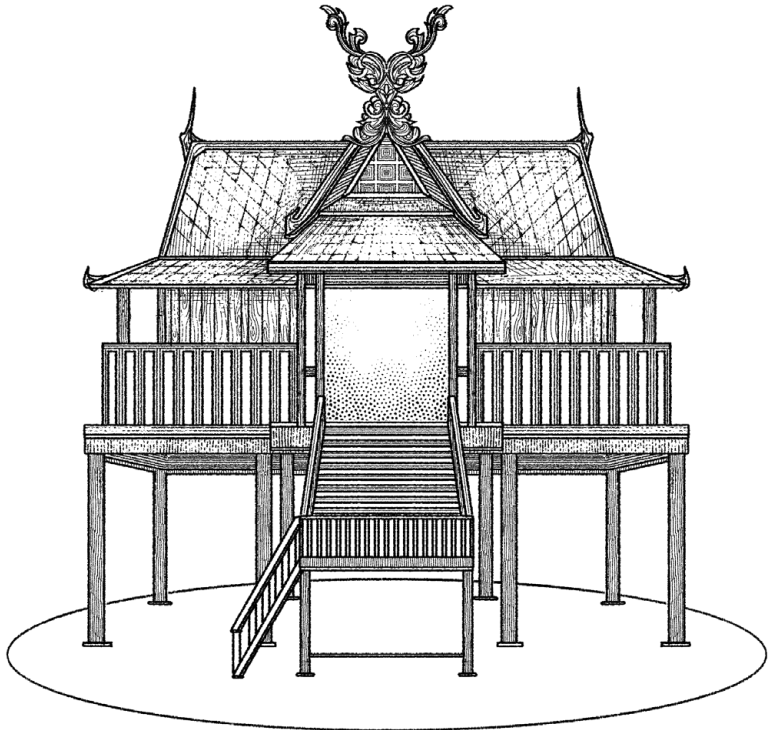
ส่วนเรือนนางอินเป็นเรือนไม้ยกใต้ถุนสูง มีกาแลประดับอยู่เหนือสุดของจั่วหลังคา นอนฟูกแบบบางที่ปูวางกับพื้นไม้ ไม่ยกขึ้นตั้งอย่างเตียงของคุณๆ บนตึกใหญ่ ใกล้เวลาเช้านอนก็จัดแจงปูผ้าทางมุ้ง ครั้นพอเช้าก็พับเก็บเข้าตู้ ระพีเห็นว่าเป็นการจัดการพื้นที่ที่ฉลาดทีเดียว เพราะเรือนทั้งเรือนของมารดามีขนาดพอๆ กับห้องนอนของระพี จะวางตั้งให้เกะกะก็กระไรอยู่

เมื่อคืนเจ้าของเรือนออกมาเปิดประตูรับลูกชายด้วยสีหน้าเรียบเฉย ไม่มีคำถามว่าเหตุใดระพีจึงนอนตึกใหญ่ไม่ได้ คำปลอบโยนก็ไม่มี หล่อนทำแค่แหวกมุ้งนอน ผายมือให้ระพีมุดเข้า ส่วนตัวหล่อนไปที่ตู้เสื้อผ้า จัดแจงปูที่นอน และกางมุ้งอีกชุดแทนที่จะ

นอนมุ้งเดียวกับบุตรชาย ทุกอย่างเกิดขึ้นอย่างเงิบเงียบ และ
เช้าวันใหม่ก็มาถึงอย่างเงิบเงียบเช่นกัน

นี่เป็นข้อแตกต่างจากเรือนใหญ่อีกประการ ที่นี้เงิบเหลือเกิน
เงิบเสียจนระพีเข้าใจว่า “เงิบเป็นป่าช้า” นั้นไม่ได้เพียงหมายถึง
เงิบที่ไร้เสียง แต่คือความเงิบที่วังเวงจนพาให้จิตตก

สำหรับยามเช้าบนเรือนไม้หลังเล็ก ระพีไม่ได้ตื่นเพราะเสียง
จอแจอย่างในห้องนอนตัวเอง เขาตื่นเพราะเป็นเวลาที่ต้องประจำ

เมื่อลืมหามา ก็พบว่ามารดาและเครื่องนอนของหล่อนหายไปแล้ว
ระพีจึงพับส่วนที่ตัวเองใช้บ้างแล้ววางไว้มุมห้องเพราะไม่รู้ว่าจะเก็บ
ที่ใด เขาไม่ได้คุ้นชินกับที่อยู่ของมารดาถึงปานนั้น

สองเท้าพาตัวเองลงจากบันไดไม้ พอลงมาได้จึงเจอมารดา
นั่งโยกกักระตุก¹ หลังใหญ่อยู่ที่ใต้ถุนเรือน ผืนผ้าส่วนที่ทอออกมา
นั้นเป็นสีทึม ลักษณะลวดลายคล้ายกับเสื้อลำลองตัวที่ระพีใส่อยู่และ
อีกนับสิบตัวในตู้เสื้อผ้านตึกใหญ่ รู้อย่างยิ่งว่าแม่ทำงานผ้าเก่ง
กระนั้นเขาก็เคยได้เห็นและสวมใส่อยู่ไม่กี่แบบ

เมื่อยกมือไหว้ นางอินก็พยักหน้ารับ “รีบไปอาบน้ำล้างตัว
รอรับข้าวเช้าเสีย ประเดี๋ยวก็ไปเรียนสาย”

ระพีพยักหน้ารับคำแล้วจึงเดินกลับตึกใหญ่ แม้จะเป็นเวลา
เช้าตรู่เหมือนกัน แต่รอบเรือนนางอินก็ไม่ได้คึกคักเท่าบนตึก
ขณะนั้นระพีจึงได้ยินเพียงเสียงเท้าตัวเองย้ำพื้นหญ้าที่เว้าแหว่งเป็น
หย่อมๆ กับเสียงแปลกๆ ในใจที่ตีความออกมาเป็นคำพูดไม่ได้

บนตึกใหญ่มีแต่เสียงให้รำคาญใจจนนั่งนอนไม่ติดที่ ครั้น
พอหนีลงมาเรือนเล็กของมารดาก็วังเวงเสียจนอึดอัดตระคนดหู่
คงจะผิดที่ระพีเองกระมัง ที่ปรับตัวเข้ากับที่ใดในบ้านไม่ได้เลย

ระพีไม่สนิทกับผู้เป็นมารดา หล่อนพูดกับเขานับคำได้ หน้าก็แทบ
ไม่มอง กระนั้นคนเป็นลูกก็ยังไม่วายยกยอแม่ เพราะนางอินเป็น
คนเดียวในบ้านที่น่าจะถือว่าเป็นพวกของระพีได้มากที่สุด

¹ กักระตุก เป็นเครื่องทอผ้าชนิดหนึ่ง

นางอินไม่ได้มีกิจกรรมทำมากมายในแต่ละวัน นอกเหนือจากกินข้าวและอาบน้ำแล้ว หล่อนทอผ้า ย้อมผ้า บักผ้า อีกสารพัดอย่างเกี่ยวกับผ้า ทว่าไม่มีใครได้แตะต้องงานผ้าที่หล่อนทำ เว้นแต่ระพีคนเดียว

แม่คงจะเบื่อมาก ระพีคิดอย่างนี้มาตั้งแต่จำความได้ การอยู่ในเรือนไม้หลังเล็ก ทำแต่กิจวัตรซ้ำเดิม ไม่สนทนากับใคร หากมีใครบอกว่าเป็นชีวิตประจำวันของคนคุก เขาก็เชื่อ และคงจะสงสารมารดาจับใจ ติดอยู่อย่างคือหล่อนทำของหล่อนเอง ยิ่งไปกว่านั้น ระพีดันเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงเหตุผลที่นางอินเลือกกักขังตัวเอง

แม่ควรจะมีกิจกรรมอื่นไว้เป็นทางเลือกคลายเหงาบ้าง ความคิดนี้ลอยผ่านเข้ามาในหัว และระพีจับมันไว้มัน เย็นนั้น เขากลับจากโรงเรียนอย่างเบิกบานใจ รีบหยิบหนังสือบนชั้นในห้องนอนตัวเอง เอาชนิดที่อ่านง่ายที่สุด เลือกจนพอใจ แล้วก็ก้าวเท้าไว ๆ ลงจากตึก สองแขนขาชิดหอบตั้งกระดาก สองขาผอมเรียวยาวเดินลัดเลาะไปถึงท้ายสวน

เด็กหนุ่มย่าเท้าไปก็คิดภาพตามลำดับ ตั้งต้นด้วยใจหยาบจะสอนให้มารดาอ่านหนังสืออย่างไรดีจึงจะรู้ความได้เร็วที่สุด เด็กหนุ่มคิดจะสอนหล่อนท่องพยัญชนะ จากนั้นจะเป็นสระ ลองประสมคำง่ายๆ แล้วจึงจะสอนไปถึงวรรณยุกต์ พอนางอินเริ่มอ่านได้ ระพีจะให้มารดาลองอ่านนิทานเด็ก พ้นจากนิทานเด็กไปจะเป็นหนังสือพิมพ์ รู้ความถึงระดับนี้เขาจึงจะวางใจ อย่างน้อยๆ ให้รู้ข่าวสารบ้านเมืองได้เองก็คงจะดี หรือหากมารดาอ่านวรรณกรรมได้อย่างเขา แม่ลูก

คงมีเรื่องให้พูดคุยกันสนุกสนาน

เหนือคาคที่ระพีโดนตวาดลั่นตั้งแต่ยังไม่ขึ้นเรือน ปกติ นางอินพูดกับเขาเสียงเบา เสียงเรียบไม่มีเสียงสูงต่ำ ประหยัดคำพูด ระพีไม่เคยได้ยินแม่พูดเกินสองประโยคในคราวเดียว แต่เสียง ในเย็นวันนั้นเป็นเสียงแหลมที่สูงที่สุด ดังที่สุด และยาวที่สุดที่ระพี เคยฟัง

“อย่านำทรัพย์สินของบ้านนั้นเข้ามาบนเรือนของบ่าวอีก! บ่าวไม่เคยคิดอยากไปแย่งชิงเงินทองกับคนบนบ้านนั้น! คุณระพี ก็โปรดอย่าทำอะไรที่เจ้าของบ้านเขาซื้อมาที่นี่! อย่าให้เบี้ยของเขา เปดเปื้อนเสียดพวกทาส!”

ระพีตัวลั่น น้ำใสเอ่อล้นขอบตา อย่ายั่วแต่คนบนตึกนั้น กลียดแม่ แม่เองก็ชิงคนบนนั้น แล้วระพีที่อยู่ตรงกลางก็ดันได้รับ แรงปะทะจากทั้งสองฝั่งมารวมกันอยู่ที่ตัวเอง

พ้นบริเวณเรือนไม้ออกมาหลายก้าว เขาเห็นนรินทร์ห้อยโหน อยู่บนต้นไม้ใหญ่ รายนั้นฉีกยิ้มหลักอึเลื้อยให้ระพีได้เจ็บในอกซ้ำ นรินทร์อยู่ห่างออกไปคงฟังไม่ได้ศัพท์ ลูกบาวมันคงคิดว่านางอิน ดุด่าเขาตามประสาแม่ลูกเหมือนที่ตัวเองโดนเป็นครั้งคราว ความคิดนี้ ทำเอาระพีกัดฟันกรอด ผู้ตีเขาไม่ว่ากันเสียงดัง มีแต่พวกบาวเท่านั้น ที่จะทำอย่างนี้ การที่นรินทร์ดูจะสรุปได้เช่นนั้น บ่งบอกชัดเจนว่า บรรดาศักดิ์ของนรินทร์อยู่เสมอกับเขาจริง ๆ

ถัดจากวันนั้นระพีไม่ได้ไปเหยียบเรือนมารดาอีกพักใหญ่ หล่อนคงจะซังขึ้นหน้าเขาเสียยิ่งกว่าเดิม ระพีไม่อาจเสวนากับหล่อน เพราะไม่อยากตอกย้ำเรื่องนี้

เมื่อเติบโตขึ้น ระเบียบเข้าหน้ากับคนในบ้านน้อยลงจนถูกมองเป็น
คนประหยัดคำพูด วรรณากับพระณีที่เคยได้คุยเล่นสนทนากันก็เริ่ม
ออกห่างไป เจอกันอยู่บ้างเวลาเดินสวนกันในเขตรั้วบ้าน หรือไม่ก็
ตอนที่พระยาติเรกโยธินต้องการรับประทานอาหารพร้อมหน้า
บางสัปดาห์ก็ไม่ได้เห็นกันเลย เพราะในวันหยุดพวกหล่อนจะถูก
คุณหญิงติเรกโยธินกะตังไปดูผ้าแถวพาหุรัด ไม่ก็พาออกสมาคมกับ
พวกลูกเจ้าขุนมูลนาย พ้นจากนั้น สองพี่สาวก็มีเพื่อนและแวดวง
สังคมเป็นของตัวเอง ซึ่งก็ดูจะห่างไกลจากการเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
กับน้องชายคนเล็กไปเรื่อย ๆ ระเบียบจึงนิยามความสัมพันธ์กับทั้งคู่ว่า
ไม่อาจต่อสนิทกันได้อย่างเมื่อยังเล็กอีก

โชคยังดีที่ผู้บัญชาการสูงสุดของบ้านนี้รักเขาเสียยิ่งกว่าอะไร
เจ้าคุณติเรกโยธินเป็นคนเดียวที่แสดงความรักกับเขาเต็มที่และ
ไม่ปิดบัง กระนั้นก็อยู่ไม่ติดบ้าน นายทหารใหญ่มีเหตุให้ต้อง
ออกว่าราชการต่างจังหวัดอยู่หลายคราว คราวละหลายวัน หรือต่อให้
พำนักอยู่พระนคร เจ้าคุณพ่อก็อยู่แต่ที่กระทรวงสลับกับสมาคม
นายทหารอยู่ดี ความรักส่วนใหญ่ที่ระเบียบได้รับจากพระยาติเรกโยธิน
จึงเหมือนเบี้ยที่ถูกแปรสภาพ ตอนยังเล็กก็เป็นของเล่น โตมา
จนรู้ความก็กลายเป็นหนังสือ เจ้าคุณพ่อว่าระเบียบเลี้ยงง่ายที่สุดในบรรดา
พี่น้องสี่คน เพราะนายทหารใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเลือกเฟ้น
ของขวัญให้นาน ตัดมือมาเพียงหนังสืออะไรก็ได้ หมวดหมู่ใดก็ได้
ระเบียบก็พึงใจแล้ว และเพราะมีหนังสือนี้ละ โลกของระเบียบจึงได้
ไม่โหดร้ายจนเกินไป

โลกของระเบียบในยามนั้นเรียบง่ายและคับแคบ จากที่กว้างเท่า

ขอบริวารัน มันทึงเข้ามาเหลือแค่ขอบกำแพงห้องนอน มีกองหนังสือที่พูนขึ้นเรื่อย ๆ เหมือนต้นไม้เขียวขจี และสิ่งมีชีวิตเดียวในโลกนี้คือเขา

อ้อ! มีผู้บุกรุกอีกชีวิต

ผู้บุกรุกที่ว่าชื่อนรินทร์ รายนันถูกใช้ให้เข้ามาประเคนอาหารถึงโต๊ะหนังสือ ต่อให้ซังหน้าอย่างไร ระพีก็ยังคงเจอนรินทร์ทุกวันอยู่ดี ในเมื่อทางเลือกอื่นน่าจะต้องฝืนใจทำยิ่งกว่า

ระพีเลิกรับประทานมื้อค่ำที่ห้องอาหารแล้ว เพราะตึกใหญ่เหลือผู้อาศัยประจำเพียงแค่คุณนายสองคนและพี่ชายคนโต แม้ว่าอาหารตำรับชาววังที่ข้าหลวงเก่าอย่างคุณหญิงไพลินลงมือประคบป่าวในครัวด้วยตัวเองอยู่เป็นสิบปีจะส่งกลิ่นหอมยั่วน้ำลายอย่างไร มื้อที่ต้องร่วมโต๊ะกับเหล่าแม่และบุรุษแปลกหน้าผู้มีศักดิ์เป็นพี่ชายก็ไม่ทำให้ระพีเจริญอาหาร เขาจึงเลือกจะบอกปัดว่ามีกรบ้านให้ทำมีหนังสือให้อ่าน หมกตัวอยู่ในห้องนอน นี่ถือเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดใครจะว่าบุตรชายคนเล็กของดิเรกโยธินอวดดีที่ว่าไปเถอะ เพราะอย่างไรแล้ว แม่อีกสองคนคงจะเบิกบานใจมากกว่าขัดข้อง ก็แม่คนหนึ่งเป็นลูกพระยา แม่อีกคนเป็นลูกเจ้าสัว จะให้มาร่วมโต๊ะกับลูกจากครรรค์บ่าวไพร่อยู่ได้อย่างไร

ระยะแรกจะเป็นนางวาทที่ยกอาหารมาให้เขา และถึงจะอยากถือตัวว่าอยู่สูงกว่าบ่าว อายุของวาทก็ทำให้ระพีเกรงใจอยู่ไม่น้อยในภายหลังจึงขอให้เป็นบ่าวรู้ร่นราวคราวเดียวกันยกขึ้นมาแทนตรงนี้จะระพีพลาด นายน้อยของบ้านลืมนึกเสียสนิหว่าไรร้วนนี้มีเพียงคนเดียวที่ร่วมรุ่นกับเขา

ธรรมดาแล้วระพีเห็นว่าบ่าวเด็กคนนั้นมันเนื้อตัวมอมแมมนัก

เจอคราวใดก็เป็นอันต้องได้เห็นเศษซีดินเปรอะอยู่ตามเสื้อผ้า ทว่าตั้งแต่ได้หน้าที่เป็นคนประเคนสำหรับ ระพีคิตว่านรินทร์ดูสะอาดสะอ้านขึ้นจากเดิมมาก

งานหลักของนรินทร์เป็นการวิ่งส่งของระหว่างเรือนนั้นเรือนนี้ในบ้าน บ่าวเด็กคนเดียวของที่นี่ไม่มีใครจะอยากเหยียบตึกใหญ่นัก คุณหญิงไพลินเธอรระเบียบจัด เด็กมันถึงได้กลัวขึ้นสมอง มาปรนนิบัติคุณๆบนตึกคราวใดเป็นได้โดนตึงเสียทุกรอบ นรินทร์จึงสะดวกใจที่จะวิ่งเล่นในสวนผลไม้ ให้ช่วยพวกคนงานหนุ่มๆแบกหาม สลับกับช่วยงานแม่ในครัวมากกว่า ดังนั้นไม่แปลกอะไรที่เนื้อตัวนรินทร์จะมีคราบดินคราบทรายเปรอะอยู่ตลอด

แต่ครั้งแรกที่นรินทร์ประเคนสำหรับขึ้นมาให้ระพีไม่เป็นเช่นนั้น บ่าวเด็กมันอาบน้ำฟัดผ้าเสียดสะอาดตา เนื้อตัวที่เคยเห็นว่ากระดำกระด่างก็เหลืองผ่องเหมือนสีน้ำมันมะกอก หากนำไปชุบตัวบอกว่าเป็นลูกเจ้านายก็คงไม่มีใครเอะใจ

นรินทร์คลานเข้าเข้ามาในห้องเขา ก้มหน้าหลบตา วางถาดอาหารไว้บนตั่งข้างโต๊ะหนังสือ

“คุณระพีจะให้ผมรอเก็บกวาดหรือไม่ครับ”

นรินทร์ถามเสียงแปร่ง เงยหน้าถามเจ้านาย แล้วก็ก้มกลับดังเดิม เด็กนี่ดูจะกลัวเขา ระพีคิต แต่ก็คงไม่แปลกอะไร ในเมื่อโตในรั้วเดียวกันมาสิบกว่าปี กระนั้นก็ไม่มีสักครั้งที่ระพีจะมองหน้าเด็กมันด้วยอารมณ์เป็นมิตร

โดยปกติระพีจะให้นางวาดวางถาดทั้งไว้บนตั่ง อ่านหนังสือจนหน้าใจแล้วจึงจะกินข้าวเย็นชืด เมื่ออิมแล้วก็ยกไปเก็บที่ครัว

ด้วยตัวเอง แต่หากคราวนี้ทำอย่างเดิม นรินทร์มันคงจะเยาะเอามันคงถามยั่วว่าเจ้านายประสาอะไรไม่กล้าใช้งานบ้าง หากมันเห็นอย่างนั้นแล้วคงตัดสินใจว่าเขาอยู่ระดับเดียวกับมันเป็นแน่

คิดมาถึงตรงนี้ระพีก็เบิกบานใจขึ้นมาหน่อย คุณหญิงแม่มีปาวข้างตัวหนึ่งคน คุณแม่กิมเล้งก็มีหนึ่งคน พี่อำพนเองก็มีทหารรับใช้ พี่วรรณกับพี่พรณีเขาขอไม่นับ เพราะพวกหล่อนติดอยู่ในโรงเรียนประจำ ดังนั้นหากระพียึดนรินทร์ไว้เป็นปาวข้างตัวได้คงดูเหมือนอยู่ระดับเดียวกับดิเรกโยธินคนอื่นเขาบ้าง

“อยู่รอเก็บไปด้วย แต่ฉันจะอ่านหนังสือให้จบเสียก่อน” ระพีว่า เห็นนรินทร์ยึดตัวมองหนังสือในมือเขาแล้วสิ้นน้ำลาย ถูกแล้วที่จะทำสีหน้าไม่สู้ดี เพราะขณะนั้นระพีเพิ่งอ่านไปได้ยี่สิบสองหน้าจากจำนวนสองร้อยกว่าหน้า “ชื่อนี้มิใช่ใหม่”

“ครับ”

“รอสักหน่อย เธอคงไม่ว่าอะไร”

นรินทร์ส่ายหน้ารัว เปลือกตาสีน้ำตาลกะพริบถี่ เด็กนั้นคงเกร็งหน้าดู

คืนแรกนรินทร์ถูกกักตัวไว้ร่วมสองชั่วโมงกว่าจะได้ก้าวพ้นจากห้องนอนคุณระพี วันถัดมาก็เป็นเช่นเดิม จนครบสัปดาห์แล้วก็ไม่มีทีท่าจะได้ออกมาไวกว่านั้น ในคืนหนึ่งนรินทร์จึงเอ่ยปากถามเจ้านาย

“หากผมจะเอาการบ้านมาทำระหว่างรอคุณระพีดูหนังสือ คุณท่านจะว่าอะไรไหมครับ”

คราวนั้นนรินทร์เสียงสั่น เพราะแม้จะใช้อากาศในห้องร่วมกันมาหลายต่อหลายวันแล้ว แต่ก็เคยสนทนากันไม่ถึงสิบประโยค

ระพีนึกขันกับท่าทีของอีกฝ่าย อย่างน้อยนรินทร์ก็อาจไม่ได้ไม่รู้
ที่ต่ำที่สูงอย่างที่เขารู้ใจในคราวแรก

“เอานี่”

แต่ระพีก็อาจจะพลาดอีก เพราะนับแต่คราวนั้น นรินทร์
ก็มาหลุกตัวอยู่ในห้องเขาไม่เว้นวัน

“คุณระพีไม่เหงาหรือครับ” นรินทร์ถามในคำหนึ่ง ขณะที่นั่งดู
หนังสือเรียนของตัวเองอยู่ที่ตั่งข้างโต๊ะของระพี

ระพีชะงัก ปรายตามองคนถามซึ่งก็ทำหน้าที่นระคนจน
สงสัยก็สงสัย แต่เห็นคนเป็นนายมองกันนิ่งดังนั้นแล้วนึกหัว
ไอนี่มันถามอะไรผิดไปหรือเปล่า คุณเขารู้ได้ทำหน้าอกบุญไม่รับ
ให้กันอีกแล้ว

นรินทร์ไม่ได้คำตอบ หลังจากที่ถูกถามไปแล้วก็ได้กลับมาเพียง
สายตาพิจารณา คุณระพีมองหน้ามันนิ่งๆ อยู่ครู่ใหญ่ มองไล่ไปที่
ปลายเท้าขาวซีดของตัวเอง แล้วจึงหันกลับไปโต๊ะหนังสือ ทำราวกับว่า
นรินทร์ไม่เคยได้ถามอะไร

เจ้าของห้องอ่านหนังสือจนจบ บ่าวเด็กยังค้างคาใจกับคำถาม
ที่เจ้านายไม่ตอบ กระนั้นก็ขยับตัวสะบัดพรมถักผืนบางที่วางพับไว้
บนตั่งมาปูโต๊ะหนังสือ ย้ายถาดข้าวเย็นชืดมาวางให้ ระพีกินไม่นาน
และไม่หมดเหมือนทุกครั้ง นรินทร์เป็นคนเก็บกวาด เดินค้อมหลัง
ยกถาดข้าวลงจากตั่งไป

“หนูไม่เข้าใจคุณเขา คุณระพีชอบทำเหมือนหนูเป็นอากาศ” นรินทร์กระเจ้ากระงอขณะนั่งรอมารดาซึ่งมึนนอน “ซึ่งอะไรกันนักก็ไม่ว่ากับว่าคนอื่นก็ไม่เคยเห็นคุณระพีจะแล้งน้ำใจอย่างนี้”

นางคำพูลมหัวเราะ เอ็ดตามหลังเบาๆ “เอ็งพูดจาเหมือนคุณเขาเล่นหัวด้วยได้ ระวังเอาเถอะ หากคุณหญิงไพลินท่านได้ยินสิ่งหายลงหลังขึ้นมา แม่ก็ช่วยเอ็งไม่ได้ - เอ้า! ลูกมาช่วยแม่ซิ”

คนฟังทำหน้าเหยเก ยกสองแขนทอดตัวเอง มารดาเห็นแล้วส่ายหน้า ตบพื้นเรียกให้ช่วยตั้งมุ้งอีกฝั่ง นรินทร์ก็ลุกตามอย่างว่าง่าย

“หนูไม่เห็นคุณเขาจะสนิทกับใคร กับบ่าวก็ไม่มอง กับคุณๆบนตึกใหญ่ก็ดูขงกันแปลกๆ กับแม่ตัวเองก็ดูจะไม่ค่อยเจอกัน... หนูถึงได้ถามว่าเธอเหงาหรือเปล่า แต่ก็เมินกันเสียอย่างนั้น” เด็กหนุ่มว่า ปากบางขยับเจ็ยแจ้ว ทำสีหน้าแสลงอนไปด้วย นางคำจึงปรางเบาๆ

“แล้วเอ็งไปเคื่องเขาได้รี นันนะนายเอ็งนะ” นางคำว่า มุดตัวเข้าไปมุ้งตามหลังบุตรชาย “คุณระพีแนะนำสงสาร เอ็งอย่าไปถือสาเลยคงจะเหงาจริงอย่างที่เอ็งว่า แต่คุณเขาคงไม่ใคร่อยากตอบ”

นรินทร์ขมวดคิ้ว พลิกตัวหันข้าง นอนจ้องหน้ามารดาตาแป๋ว “น่าสงสาร? มีรีแม่...ลูกพระยานี้นะจะน่าสงสาร”

นางคำถอนหายใจ ยิ้มหน่ายให้บุตรชายพร้อมยกมือขึ้นลูบหัวทุย

“อยากฟังแม่เนินหาคุณเขามาก็” นรินทร์พยักหน้ารัว หัวเราะคิกคักเมื่อมารดาส่ายหน้าอย่างอ่อนใจ “ที่จริงเอ็งรู้ไว้ก็ดี แต่เรื่องยาวมาก เอ็งต้องสัญญากับแม่ก่อนว่าวันพรุ่งจะตื่นไปเรียนให้ทัน”

นรินทร์พยักหน้าช้า นางคำจึงเริ่มต้น “เรื่องมันเกิดที่เรือนนี้ละ ตั้งแต่ที่พ่อเอ็งยังอยู่”

นรินทร์ไม่เคยรู้เรื่องเหล่านี้มาก่อน พวกเขามีนิทานกันเรื่องเจ้านาย อยู่บ้าง แต่ไม่เสี่ยงพอจะให้บ่าวเด็กอย่างนรินทร์ได้ยิน เกิดมัน ไม่รู้ความแล้วไปปากพล่อยใกล้ๆ บรรดาคุณเขาเข้าคงได้ฉิบหายกัน ทั้งบาง นรินทร์จึงคิดว่าไม่แปลกที่นางคำจะตัดสินใจบอกเล่าครั้งแรก เมื่อเขาเริ่มเข้าวัยรุ่น

นางคำเล่าเรียงจากฝั่งตระกูล แรกเริ่มคือนายพลเอก พระยา ดิเรกโยธิน หรือเดิมคือนายเดช วิริยะสิทธิกร เขาสมรสกับข้าหลวง ในวังที่ผู้ใหญ่เป็นคนจัดหามาให้ ฝ่ายนั้นชื่อไพลิน เป็นลูกพระยา ผากตัวเข้าวังตั้งแต่เล็ก งานเรือนทำได้หมดจดทุกประการ ในยุคนั้น ลือกันว่าหล่อนงามพร้อมที่สุดในพระนคร แต่เด่นกว่างานในบ้าน เห็นทีจะเป็นงานเจรจาในสมาคมแม่บ้านทหารบก ไพลินหัวไว รู้ดีว่า ต้องเข้าทางใคร ต้องเสวนาด้วยหัวเรื่องอะไรจึงจะพาวนเข้าเป้าประสงค์ ของหล่อนได้ และเพราะมีหล่อนนี่ละ จากนายพันตรีเดช วิริยะสิทธิกร ในวันสมรส จึงได้เลื่อนชั้นพรตพราดจนมีราชทินนามหลังจากร่วมหอ กันไปไม่กี่ปี

สองสามีภรรยาသူจะมีพร้อมแล้วทุกอย่าง ทั้งคู่เลี้ยงดูบริวาร ที่ได้รับตกทอดมาจากตระกูลพ่อแม่อย่างดี บ่าวทุกคนได้ห้องหับ สะอาดและสบาย เงินเดือนก็เกินจะใช้แค่ประทังชีวิต นี่เป็นสาเหตุ ที่ไม่มีใครคิดย้ายออกแม้ว่าจะเลิกทาสมานานแล้ว ทุกชีวิตในขอบเขต บ้านอวลความสุข แถมยังเป็นที่เล่าลือกันในหมู่คุณหญิงคุณนายว่า

บ่าวบ้านนี้ชำนาญทั้งงานฝีมือและงานครัว นายทหารมาประชุมกัน คราวใดก็มีแต่ของอร่อยขึ้นโต๊ะ ของว่างอย่างฝรั่งก็ทำได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ ก็ล้วนเป็นผลจากการเคี่ยวฝึกคนงานของคุณหญิงไพลิน

แต่จะมีพร้อมอย่างไร พยานรักก็ไม่มาเสียที คุณหญิงไพลิน หนรับแรงกดดันจากผู้ใหญ่อยู่นาน สุดท้ายหล่อนตัดสินใจส่งลูกพ่อค้าชาวจีนเข้ามาเป็นภรรยาเองให้สามีตัวเอง และผลก็เป็นไป ดังคาด นางกิมเล้งตั้งท้องบุตรชายคนโตของดิเรกโยธินตั้งแต่ปีแรกที่ย้ายเข้ามา

นางกิมเล้งนี้จะว่าศักดิ์ไม่เสมอกันก็ได้ เพราะรายนี้เป็น ธิดาของประธานสมาคมพ่อค้าชาวจีนในสยาม มั่งมีเป็นอันดับต้นๆ ของพระนคร นั่นก็หมายความว่าคงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ เสียด้วย สถิติปัญญาของคุณหญิงไพลินดูได้จากตรงนี้ เพราะแค่เมียรองที่เพิ่นหามาทำลูก หล่อนก็ไม่ได้หาเอาส่งๆ ภรรยาเอก ของพระยาดิเรกโยธินเลือกคนที่จะมาช่วยค้ำการเงินภายในบ้านได้ เป็นอย่างดี โดยยื่นข้อเสนอเป็นความคล่องตัวทางการค้าขายให้บิดา ของกิมเล้ง

อีกหลายปีให้หลัง คุณหญิงไพลินจึงตั้งครมภ์กับเขาบ้าง คลอดออกมาเป็นแฝดหญิง พ่อเห่อกินใคร ถึงขั้นเข้าทูลขอนาม พระราชทานจากในรั้ววัง

เวลานั้นดิเรกโยธินเปี่ยมสุข เจ้าคุณเติบโตทางการงาน เมียเอกเมียรองก็พลัดกันเลี้ยงลูกอย่างดี บริวารในบ้านเปื้อนรอยยิ้ม กันทุกคน หากแต่พายุลูกใหญ่พัดเข้าอย่างจัง เป็นพายุที่คุณหญิงไพลินเฝ้าตืออกซกหัวว่าซักเข้าบ้านมาด้วยตัวเอง นางคำเอ่ยชัดตรงนี้

หล่อนนอกความเห็นว่ามีใครจะเรียกมันเป็นพายุในชีวิตของใครกันแน่

งานเย็บปักถักร้อยเป็นอีกสิ่งที่คุณหญิงบ้านดิเรกโยธินโปรดปราน ยิ่งพอได้ลูกสาว หล่อนยิ่งรักการตัดเย็บ แม้ฝาแฝดจะยังเป็นทารก แต่พวกหล่อนก็ได้สวมใส่เสื้อผ้าประณีตสมเป็นฝีมือแม่มาเสมอ นั่นเป็นช่วงจังหวะพอดีกับที่อินหอบผ้าหอบผ่อนหนีชะตาขึ้นรถไฟมาถึงพระนคร เด็กสาวคนนี้เป็นอดีตบ่าวในเรือนเบี้ยของลูกหลานเจ้านายทางเหนือ หน้าตาสะสวย ปากเป็นสีชมพูเข้มจัด ดวงตาหวานจ๋าสีน้ำตาลไม่เหมือนคนสยาม หน้ารื่อก็นวลผ่อง ผิวพรรณละเอียดไม่สมเป็นทาส ใครเห็นก็กว้างม หากแต่ชีวิตของอินดันไม่ได้งามอย่างรูปกาย อินถูกนายทุบตีมาตั้งแต่ยังเล็ก จนทวีคูณความคับข้องใจ เมื่อได้จังหวะจึงหนีออกมา โชคยังดีที่มีฝีมือการเย็บผ้าติดตัว ถึงพระนครแล้ว อินจึงได้ไปขอฝากตัวอยู่กับร้านขายผ้าในตรอกข้างวัง ซึ่งก็เป็นร้านเก่าแก่ที่คุณหญิงไพลินแวะเวียนมาแต่ครั้งยังเป็นข้าหลวง เมื่อต้องใจกับฝีมือของอินมากเข้า คุณหญิงไพลินจึงลงท้ายด้วยการซื้อตัวอินมาเป็นคนซักritzในบ้าน พ่วงงานทอและเย็บผ้า งานในบ้านนี้เหมือนเป็นสวรรค์ของอิน เด็กสาวได้ทำงานที่ตัวเองรัก ในบ้านที่เจ้านายไม่เคยข่มเหงรังแก และเงินเดือนมากเกินกว่าที่หล่อนจะจินตนาการถึง

อินวาดฝันไว้ว่าจะทำงานที่นี้จนกว่าจะตั้งตัวได้ อาจจะขอให้คุณหญิงสักหน่อย แล้วจะไปเปิดร้านผ้าเป็นของตัวเอง นี่ละอิสระที่หล่อนเฝ้าฝันตั้งแต่เล็ก และเป็นพระคุณของคุณหญิงเหลือเกินที่เมตตา